

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та методики початкового навчання**

**ПРОГРАМА
ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ «МАГІСТР» (1,9)**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Форма навчання: денна/заочна/дистанційна

Київ, 2022

Програма підсумкової атестації здобувачів другого рівня вищої освіти «Магістр»/ Укладачі:

доктор педагогічних наук, професор **Матвієнко О.В.**,
кандидат педагогічних наук, доцент **Севастьяк М.С.**,
кандидат педагогічних наук, доцент **Коханко О.Г.**,
кандидат педагогічних наук, доцент **Васютіна Т.М.**,
кандидат педагогічних наук, доцент **Чайченко В.Ф.**,
кандидат педагогічних наук, доцент **Лозенко А.П.**

За загальною редакцією:

- декана Педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, кандидата педагогічних наук, професора **Олефіренка Т.О.**;

- завідувачки кафедрою педагогіки та методики початкового навчання, доктора педагогічних наук, професора **Матвієнко О.В.**

Технічні редактори: кандидат педагогічних наук, професор **Васютіна Т.М.**, кандидат педагогічних наук, доцент **Лозенко А.П.**

Рецензенти:

Мартиненко С.М., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Київського міжнародного університету.

Митник О.Я., доктор педагогічних наук, професор кафедри практичної психології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
РОЗДІЛ 1. Зміст підсумкової атестації здобувачів другого рівня вищої освіти «Магістр» спеціальності 013 «Початкова освіта»	
Педагогіка та психологія вищої школи.....	8
Теорія та методика навчання педагогіки	11
Технології вивчення освітніх галузей в початковій школі	14
РОЗДІЛ 2. Критерії оцінювання	
Комплексний кваліфікаційний іспит	21
Захист магістерської роботи	23
РОЗДІЛ 3. Перелік питань до комплексного кваліфікаційного іспиту	
I блок-модуль «Педагогіка і психологія вищої школи»	
Педагогіка вищої школи	24
Психологія вищої школи	24
II блок-модуль «Методики викладання педагогіки у ЗВО»	
Методика викладання дидактики у ЗВО.....	25
Методика викладання теорії виховання у ЗВО	26
III блок-модуль «Технології вивчення освітніх галузей в початковій школі»	
	27

Пояснювальна записка

Побудова національної системи освіти в Україні в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» та впровадження Державного стандарту початкової освіти передбачає новий підхід до професійної підготовки майбутніх учителів як конкурентоздатних, компетентних та всебічно освічених фахівців. Він спрямований на подолання кризи в освіті, що виявляється, передусім, у невідповідності знань студентів запитам особистості, суспільним потребам і світовим стандартам, у знеціненні соціального престижу освіченості та інтелектуальної діяльності. Основним критерієм роботи закладу вищої освіти є рівень підготовленості випускників, раціональне поєднання їх теоретичних знань з умінням застосовувати їх на практиці, сформованість професійних компетентностей.

Окрім загальних компетентностей, передбачених Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», випускники магістратури повинні на високому рівні володіти трудовими функціями (професійними компетентностями за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), серед яких: управління освітнім процесом і відповідні цій трудовій функції прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична компетентності; безперервний професійний розвиток і відповідні їй інноваційна, рефлексивна компетентність, здатність до навчання впродовж життя.

Програма підсумкової атестації здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта» розроблена відповідно до вимог підготовки фахівців, викладених у законодавчих та нормативних документах про вищу освіту. Її зміст орієнтує студентів не тільки на творче відтворення засвоєних педагогічних знань, а й на демонстрацію фахових умінь відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Дана програма має на меті, поряд із оволодінням знаннями про технологічні засоби організації освітнього процесу у початковій школі, формування здатності до викладацької діяльності у ЗВО та подальшої наукової діяльності у галузі педагогіки початкової освіти.

Професійна підготовка магістрів освітньо-професійної програми зі спеціальності «Початкова освіта» передбачає опанування тем таких навчальних дисциплін як: «Актуальні проблеми педагогіки», «Корекційна педагогіка», «Методологія наукового дослідження (загальна та галузева)», «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі», «Освітня політика», «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Сучасні педагогічні технології в початковій школі», «Технології вивчення освітніх галузей в початковій школі», «Актуальні проблеми сучасної початкової школи», «Освітній менеджмент», «Порівняльна педагогіка», «Проектування і моделювання дидактичних засобів педагогіки», «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти», «Теорія та методика навчання педагогіки», «Філософія освіти», «Технології навчання студентів у закладах вищої освіти», «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі» та ін. Змістове наповнення всіх

навчальних дисциплін включено до програми комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Екзамен визначає рівень теоретичних знань студента магістратури та вміння практично їх застосовувати. Питання в програмі іспиту мають міжпредметний характер, який повинні виявити студенти у своїх відповідях.

Програма підсумкової атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта» має на меті перевірити рівень фахової компетентності магістра початкової освіти, що відповідає його освітньо-кваліфікаційній характеристиці. Вона сприяє виявленню рівня фундаментальної та спеціальної підготовки майбутнього фахівця ОС «Магістр». У цьому зв'язку, відповіді студентів магістратури повинні бути теоретично обґрунтованими та професійно орієнтованими, мають базуватися на педагогічному, психологічному та методичному матеріалі. Студенти мають продемонструвати знання сучасних педагогічних технологій для закладів вищої та загальної освіти, їх методологію та значення для втілення сучасних освітніх програм. Програма передбачає, що студенти магістратури мають знати основи загальних психологічних принципів управління закладом освіти та практично їх використовувати в професійній діяльності.

Основна мета підсумкової атестації полягає у визначенні відповідності професійної підготовки випускників спеціальності 013 «Початкова освіта» вимогам освітньо-професійної програми, рівня їх готовності до самостійної педагогічної діяльності та якості засвоєння програм з вищезазначених курсів.

Підсумкова атестація враховує особливості професіограми вчителя початкових класів як фахівця, у якого сформовані наступні професійні якості: висока моральність, духовна культура, кругозір, доброзичливість та співчуття, чуйність та терпимість, любов до дітей.

Викладач початкової освіти повинен бути готовим до виконання основних професійних функцій: комунікативної, організаторської, діагностичної, прогностичної, виховної; до високопрофесійного виконання своєї праці на користь суспільству.

Випускники магістратури мають бути готові до:

- роботи викладача педагогіки закладу вищої освіти;
- проведення власної наукової роботи та до керівництва науково-дослідною роботою студентів, зокрема до написання ними курсових робіт;
- організаційно-управлінської діяльності в закладах загальної середньої освіти;
- навчання студентів відповідно потреб демократичного суспільства.

Під час складання іспиту випускники магістратури повинні знати:

- основні питання розвитку вищої школи в Україні та за кордоном;
- сучасні методологічні підходи в педагогіці вищої школи, дидактичні проблеми організації цілісного виховного процесу у вищій школі;
- особливості викладання у вищій школі, особливості методичної та наукової діяльності викладача;
  - педагогіку як науку та навчальну дисципліну у професійній підготовці вчителя;
  - місце та роль педагогічних знань у професійному становленні вчителя;

- методологічні засади та принципи відбору змісту і структури педагогіки як навчальної дисципліни;

- особливості форм, методів і прийомів викладання та вивчення педагогіки у професійному становленні вчителя;

- перелік та коротку характеристику навчальних технологій, доцільних для реалізації змісту освітніх галузей в початковій школі;

- особливості та технологічні процедури авторських технологій навчання, розроблених в рамках сучасних педагогічних систем;

- методику підготовки та організації освітнього процесу у закладі вищої та загальної освіти;

- особливості сучасних інноваційних технологій та методику їх втілення в освітній процес;

- організацію наукової, методичної та навчальної діяльності викладача вищої школи та вчителя закладу загальної середньої освіти.

- характеристику процесу розвитку: його передумови, умови виникнення на кожному етапі певних досягнень і негативних проявів особистості;

- описовий матеріал, що стосується вікових особливостей дітей.

Випускники магістратури повинні уміти:

- аналізувати методи і форми навчання у закладах вищої освіти, обґрунтовувати їхній вибір в конкретних ситуаціях;

- планувати і організовувати науково-дослідну роботу студентів;

- володіти методикою психолого-педагогічної діагностики професійної готовності випускника вищої школи для роботи за фахом;

- планувати вивчення курсів педагогіки, психології, методик навчання дисциплін початкової школи за відповідною типовою програмою для ЗВО;

- викладати різні теми певної дисципліни за допомогою адекватних форм і методів роботи;

- використовувати описовий матеріал, що стосується вікових особливостей дітей, настільки, наскільки він потрібен для розуміння процесу їх розвитку;

- виявляти провідну роль навчання і виховання в психічному розвитку дитини й аналізу того принципового значення, яке мають у цьому розвитку різні види діяльності;

- розробляти лекційні, семінарські та практичні курси;

- володіти методикою формування у студентів психолого-педагогічних понять вікової періодизації дітей;

- здійснювати контроль знань, набутих студентами та забезпечувати належний методичний рівень організації самостійної роботи студентів;

- розробляти зміст освіти, визначати методи, прийоми та форми організації роботи, що найбільш придатні для ефективного навчання та інтелектуального розвитку студентів, зорієнтованих на педагогічну діяльність;

- проводити дослідження, де суб'єктом експериментальної роботи були б і молодші школярі, і студенти ЗВО;

- визначати зміст навчальної дисципліни через з'ясування кола наукових понять, законів, теорій, фактів, що становлять основи даної науки та враховуючи

принципи її побудови: науковості, системності, дотримання пріоритету загальнолюдських цінностей;

- конкретизувати зміст навчальної дисципліни з педагогіки у вигляді альтернативних програм та підручників відповідно до рівня базової підготовки студентів та мети їх професійного становлення;

- визначати систему знань, умінь та навичок, які передбачається сформувати у студентів під час вивчення циклу навчальних дисциплін з педагогіки та організувати роботу з їх засвоєння та оволодіння під час різних педагогічних практик та навчальних занять;

- відбирати методи, засоби, форми організації навчальної діяльності студентів під час педагогічної практики та навчальних занять з педагогіки;

- технологічно забезпечувати процес навчання педагогіки на засадах сучасних технологій та інноваційних підходів: особистісно-орієнтованою, диференційованого та індивідуального, інтегрованого навчання, використовуючи модульно-рейтингові технології;

- співвідносити раціональне та емоційне, конкретне та абстрактне, образне та логічне, індукцію та дедукцію під час навчання педагогіки залежно від характеру навчального матеріалу, рівня пізнавальних можливостей студентів та ступеня їх підготовки.

- активізувати і стимулювати пізнавальну діяльність студентів за допомогою дидактичної системи вправ і задач з метою розвитку їх професійної компетентності, педагогічного мислення і світогляду.

- застосовувати технологічні процедури з метою ефективного засвоєння учнями предметного змісту;

- аналізувати авторські курси та програми, підручники та методичні розробки з метою визначення особливостей технологічних підходів при формуванні у молодших школярів ключових та предметних компетенцій і наскрізних умінь;

- організувати самостійну та наукову роботу студентів.

РОЗДІЛ 1.
ЗМІСТ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»
спеціальності 013 «Початкова освіта»

«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Предмет, основні категорії педагогіки вищої школи. Педагогіка вищої школи як наука. Предмет педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі.

Вища школа як педагогічна система. Структура системи вищої освіти. Мета і зміст вищої освіти. Стандарти вищої школи. Освітньо-виховний процес у закладі вищої освіти. Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти. Навчальна діяльність. Наукова діяльність. Методична діяльність. Організаційно-виховна діяльність.

Основні напрями виховання студентів у процесі навчання і позанавчальній діяльності. Моральне виховання. Трудове виховання. Економічне виховання. Правове виховання. Екологічне виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання. Антинаркогенне виховання. Роль і функції куратора академічної студентської групи. Зміст діяльності куратора. Аналітична функція. Організаторська функція. Функція соціалізації.

Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики. Науково-теоретична функція дидактики. Конструктивно-технологічна функція дидактики. Методологічні підходи сучасної дидактики. Завдання дидактики вищої школи. Сутність і структура процесу навчання. Викладання. Учіння. Освітня функція. Виховна функція. Розвивальна функція. Професійна функція.

Закономірності і принципи процесу навчання у закладі вищої освіти. Об'єктивні закономірності. Суб'єктивні закономірності. Загальнодидактичні та специфічні принципи процесу навчання у закладі вищої освіти.

Методи та форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти. Метод навчання. Метод учіння. Класифікація методів: за джерелами передавання і характером сприймання інформації; за основними дидактичними завданнями; за характером пізнавальної діяльності, за бінарною класифікацією; класифікація Ю. Бабанського. Форми організації навчання у ЗВО (лекції, практичні, семінари, лабораторні)

Сутність понять «контроль», «облік», та «оцінка» знань, умінь, та навичок студентів. Функції контролю: освітня, діагностична, стимулююча, розвивальна, управлінська, виховна, оцінювальна, самооцінювальна. Вимоги до контролю за навчальною діяльністю студента. Види контролю. Методи контролю. Форми контролю.

Навчально-професійна діяльність як провідна діяльність студентів, її структура і функції. Характерні ознаки навчально-професійної діяльності. Основні напрями професіоналізації. Структура навчально-професійної діяльності (теоретична складова, практична складова). Фахова компетентність.

Організація самостійної роботи студентів. Види самостійної роботи студента. Структура самостійної роботи студента. Компоненти самостійної роботи

студента: орієнтаційно-мотиваційний, інструктивно-настановчий, процесуальний, корекційний, контрольнo-оцінювальний. Організування самостійної роботи.

Сутність поняття «педагогічні технології» у закладі вищої освіти.

Класифікація технологій навчання. Методика і технологія навчання. Традиційне та інноваційне навчання.

Форми організації навчання у ЗВО. Лекція як провідна форма організації навчально-виховного процесу закладу вищої освіти. Функції лекції. Види лекцій. Класифікація лекцій. Підготовка до лекції. Методика проведення (читання) лекції. Види семінарів, вимоги до їх організації та проведення. Особливості технології і техніки організації та проведення практичних і лабораторних занять.

Нормативно-правова база організації навчального процесу. Закони України про вищу освіту. Ступеневість вищої освіти. Державні стандарти вищої освіти. Зміст вищої освіти. Освітньо-професійна програма. Навчальний план. Навчальна програма.

Практична підготовка студентів закладу вищої освіти. Навчальна практика. Навчально-виробнича практика. Виробнича практика. Структура практичної підготовки. Компетентності (загально-професійні, комунікаційні, управлінські, безпеки життєдіяльності, нормативно-правові, фахові тощо)

Система науково-дослідної роботи студентів у закладі вищої освіти. Навчально-наукова дослідна робота. Предметний науковий гурток. Проблемні студентські лабораторії. Наукові студентські конференції. Оформлення результатів дослідження.

Психологічна характеристика студентства як особливого періоду життя людини. Психологічна характеристика студентства. Суперечності та кризи студентського віку. Типологічні особливості сучасних студентів.

Адаптація студента першокурсника до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Особливості адаптації студентів до навчання у вищій школі, форми та види адаптації. Завдання викладача в адаптаційний період. Роль самовиховання в професійному зростанні студента. Мотивація учіння студентів, її види та шляхи розвитку.

Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі та учіння студентів. Психологічний аналіз функцій педагогічного управління. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Особливості учбової діяльності студента. Мотивація учіння студентів, її види та шляхи розвитку. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. Функції педагогічного контролю та оцінки. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення.

Розвиток творчого мислення студентів у процесі навчання. Розвиток творчого потенціалу студентів як майбутніх фахівців.

Етапи розвитку студентської академічної групи та їх психологічна характеристика. Ознаки студентського колективу. Особливості студентської групи. Розвиток студентської групи, характеристика студентського колективу. Етапи розвитку студентської академічної групи та їх психологічна характеристика. Ознаки студентського колективу. Міжособистісні стосунки в студентській групі. Психологічні особливості студентського самоврядування.

Психологічна характеристика особистості викладача. Психологічні особливості адаптації та професійної готовності викладачів до діяльності. Професіоналізм та педагогічна майстерність викладача. Психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та його стилі в умовах вищого навчального закладу. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Авторитет викладача вищої школи, його складові та умови забезпечення.

Основна література:

1. Андрієвський Б.М. Основи наукових досліджень: Метод. посіб. Херсон: Вид. ХДУ. 2005. 36с.
2. Верхола Л.П. Критерії і норми якісної оцінки знань, умінь і навичок студентів. *Проблеми освіти*. К. 1995. Вип. 1.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури. 2003. 316 с.
4. Мащенко Н.І. Основи педагогіки і психології вищої школи: Курс лекцій. Кременчук. 2006. 272с.
5. Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки Київ: НПУ, 2006. 206с.
6. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи . Київ: НПУ, 2003. 206с.
7. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельнюк, А.В. Семенова. Київ: Знання, 2007. 312с.
8. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи. Підручник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. Київ: Каравела, 2011. 360с.
9. Руснак І.С. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. / І.С. Руснак, М.Г. Іванчук. Чернівці: Букрек, 2009. 176с.
10. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352с.
11. Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Курс лекцій. Київ: КСУ, 2004. 176 с.

Додаткова література:

1. Алексеева О.В. Формування громадянської позиції сучасної молоді. *Педагогіка і психологія: Вісник АПН України*. 2006. №2. С.31-35.
2. Бех І.Д. Принципи сучасної освіти. *Педагогіка і психологія: Вісник АПН України*. 2005. №3. С.5-27.
3. Драгомирова І. Концептуальні аспекти формування сучасного спеціаліста. *Вища школа*. 2002. №2-3. С.49-52.
4. Корнеева Л. Якість освітніх послуг з позицій міжнародних стандартів. *Освіта і управління*. 2006. Т.9. №1. С.87.
5. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку: Монографія. Київ: Знання України, 2003. 450с.
6. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ: Вища школа, 2005. 240с.

7. Хоружа Л.Л. Етична компетентність учителя як основа реалізації гуманістичної парадигми освіти. *Шлях освіти*. №3. С.27-33.

8. Шубін О. Сучасний ВНЗ: відповідність вимогам постіндустріального суспільства. *Вища школа*. 2007. №1. С.3-10.

Інтернет-ресурси:

Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2235>

«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПЕДАГОГІКИ»

Предмет вивчення теорії та методики навчання педагогіки. Методологія педагогічного дослідження. Провідні завдання теорії та методики викладання педагогіки у ЗВО. Основні принципи методики викладання педагогіки у ЗВО.

Функції професійної діяльності викладача педагогічних дисциплін. Зміст діяльності, обов'язки та функції викладача педагогічних дисциплін.

Особливості реалізації кредитно-модульної системи у процесі підготовки майбутніх учителів із педагогічних дисциплін.

Розвиток педагогіки як науки і навчальної дисципліни, її основні етапи. Порівняльний аналіз розвитку педагогіки як науки і навчальної дисципліни. Особливості побудови змісту курсу «Педагогіка» у сучасних педагогічних ЗВО. Структура курсу, послідовність вивчення педагогічних дисциплін.

Призначення основних документів, що регулюють зміст освіти професійної підготовки майбутнього вчителя за спеціальністю «Початкова освіта». Професійний стандарт вчителя початкової школи. Освітня програма. Навчальний план. Типові навчальні та робочі програми з педагогіки.

Сучасні реформи в галузі вищої освіти та, зокрема, при підготовці майбутнього вчителя початкової школи. Поняття «компетентності», їх види. Документи, що визначають компетентності майбутнього вчителя початкової школи.

Завдання та функції вивчення історії педагогіки майбутніми вчителями у ЗВО. Структура та зміст вивчення історії педагогіки як навчальної дисципліни.

Особливості вивчення студентами основних тем з історії зарубіжної та української педагогіки. Стану освіти та виховання дітей у первісному суспільстві та в епоху Стародавнього світу. Шкільництво, освіта та виховання в епохи Середньовіччя та Відродження. Стану освіти, виховання та шкільництва у 16-18 ст. та 19-20 ст.

Завдання та функції вивчення дидактики майбутніми вчителями у ЗВО. Структура та зміст вивчення дидактики як навчальної дисципліни. Мета та призначення вступної лекції з дидактики, її план та основні категорії й поняття.

Технологічні засади засвоєння дидактичних категорій. Дидактична категорія «Процес навчання», її вивчення майбутніми вчителями. Особливості вивчення студентами дидактичних категорій: «Зміст освіти»; «Методи навчання»; «Форми організації навчання»; «Контроль та оцінювання»; «Закономірності та

принципи навчання». Призначення практичних та лабораторних робіт з дидактики в системі професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи.

Завдання та функції вивчення теорії та методики виховання майбутніми вчителями у ЗВО. Структура та зміст вивчення теорії та методики виховання як навчальної дисципліни. Мета та призначення вступної лекції з теорії та методики виховання, її план та основні категорії й поняття.

Методичні особливості вивчення майбутніми вчителями теми «Зміст виховання». Особливості вивчення основних напрямки виховання молодших школярів: розумове, моральне, естетичне, трудове, фізичне та національно-патріотичне.

Особливості вивчення майбутніми вчителями тем з теорії виховання: «Методи виховання»; «Особистість і колектив»; «Позакласна та позашкільна виховна робота»; «Сімейне виховання. Взаємодія школи та сім'ї».

Процес навчання педагогіки у ЗВО. Основні форми організації вивчення педагогіки у ЗВО. Інноваційні підходи у навчанні педагогіки. Призначення різних видів лекцій з педагогіки в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи. Призначення практично-семінарських занять з педагогіки в системі підготовки майбутнього вчителя початкової школи. Доцільність та завдання організації самостійної діяльності студентів в ході вивчення педагогіки.

Сутність та призначення науково-дослідної роботи студентів в системі вивчення педагогічних дисциплін у ЗВО.

Основна література:

1. Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ, 1996. 223с.
2. Бондар В.І., Коханко О.Г. Дидактика: теорія і технологія її вивчення. Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності «Початкова освіта»/ Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. 145 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.П. Волкова. Київ: Видавничий центр Академія, 2001. 576 с.
4. Гриценко І.В., Денисенко В.В. Методика викладання педагогіки у ВНЗ. Херсон: ХНТУ, 2017. 126с.
5. Гриценко І.В., Денисенко В.В. Методика викладання педагогіки у ВНЗ. Херсон: ХНТУ, 2017. 126с.
6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Навч. посіб. Київ, 2014. 352 с.
7. Дубасенюк О.А. Методика викладання педагогіки: навчальний посібник. / О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 492 с.
8. Левківський М.В., Микитюк О.М. Історія педагогіки: навчальний посібник /За ред. Левківського М. Харків: ОВС, 2002. 240 с.

9. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. посібник /Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. 2-ге вид., випр. та доп. Харків: «ОВС», 2002. 400с.
10. Матвієнко О.В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія. К. 2006.
11. Матвієнко О.В. Виховання школярів: Педагогічні задачі та завдання : навчальний посібник. Київ: ПЦ Фоліант, 2005. 200 с.
12. Матвієнко О.В. Організація педагогічної практики з виховної роботи у початковій школі : навчальний посібник. Київ: Стилос, 2003. 124 с.
13. Матвієнко О.В. Метод конкретних педагогічних ситуацій: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних факультетів вищих навчальних закладів / М-во освіти і науки України; О. В. Матвієнко ; за ред. В. І. Бондаря. Київ: Українські пропілеї, 2001. 300 с.
14. Матвієнко О.В. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної взаємодії: монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 384 с.
15. Матвієнко О.В. Практикум з курсу "Теорія виховання" : навчальний посібник . Київ: Стилос, 2001. 256 с.
16. Матвієнко О.В. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 275 с.
17. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник. Київ, 2001. 608 с.
18. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: Навч. посібник. К. Знання. 2008. 415 с.
19. Педагогіка багатоманітності : навчально-методичний посібник / О.В.Матвієнко, Т.О.Олефіренко, Т.Б.Тутова. Ніжин: Видавець ПП Лисенко, 2020. 175 с.
20. Педагогіка вищої школи : [експериментальний підручник для студентів вищих навчальних закладів] /М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Ін-т вищої освіти ; В. П. Андрущенко, І.Д.Бех, І.С.Волощук, Н. В. Гузій, ... О.В.Матвієнко [та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенко, В. І. Лугового. Київ: Педагогічна думка, 2009. 256 с.
21. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. - 2-е вид., випр. і доп. Вінниця. «Книга – Вега». 2003. 416с.
22. Педагогіка: Хрестоматія / укл. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омельченко. Київ: 2003.
23. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 3-тє, доповнене і перероблене / За заг. ред. О.А. Дубасенюк. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 482 с.
24. Розвиток народної школи і педагогічної думки на Україні / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ, 1991.
25. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. Київ, 1999. 368 с.
26. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.метод. посіб. /Пометун О., Пироженко Л. Київ: ВСК, 2014. 192 с.
27. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 440 с.

Додаткова література:

1. Бондарчук Е.И. Бондарчук Л.И. Основы психологии и педагогики: Курс лекций. 2-е изд., перераб. и доп. Київ: МАУП, 2001. 168 с.: ил

1. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник/ Світлана Вітвицька/ М-во освіти і науки України, Житомирський державний пед. ун-т ім. Івана Франка. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 314 с.

2. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник/ Ред. В. І. Лозова. - Харків: Освіта. Виховання. Спорт. 2006. 495 с.

3. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник для магістрантів вищих навчальних закладів. Ред. Л. О. Біда. К. Вища школа. 2005. 238 с.

4. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи. Навч. посібник для студентів вищих пед. закладів освіти. К. ВСК. 2011. 524с

5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Київ: Академвидав, 2003. 528 с.

Internet-ресурси:

1. Educational Era - cneliz jykfy-jcdinb URL: https://ww/ed-era/com.edu.com/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=51Itemid=306&limit=10&limitstart=10.

2. Всеукраїнський портал «Початкове навчання». URL: <http://nachalka.com.ua>.

3. Всеукраїнський портал «Початкове навчання». URL: <http://www.nachalka.com.ua>.

3. Концепція «Нова українська школа». URL. <http://www.mon.gov.ua>.

4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України: URL: <http://www.mon.gov.ua>; <http://www.mon.gov.ua/gr/pr/matemat.doc>.

6. Сайт «Освітня мережа України». URL: <http://www.ednu.kiev.ua>.

7. Уваров А.Ю. Ключевые компоненты распространения новых педагогических практик. *Вопросы информатизации образования*. Вып. 11. URL: http://npstoik.ru/vio/inside.php?ind=articles&article_key=272.

8. Web-мультимедіа енциклопедія «Історія педагогіки». URL: <http://webhp.ksu.ks.ua/joomla/index.php>

«ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Співвідношення понять «технологія», «методика» і «техніка». Сутність педагогічного поняття «методика». Сутність педагогічного поняття «технологія». Сутність поняття «педагогічна техніка».

Головні ознаки сучасних педагогічних технологій у контексті вивчення освітніх галузей початкової школи. Концептуальність. Алгоритмізованість, проєктованість, цілісність, керованість . Координованість і поетапність дій,

спрямованих на досягнення запланованого результату. Однозначність виконання передбачених процедур і операцій.

Основні класифікації педагогічних технологій та критерії їх відбору для навчання молодших школярів. Вітчизняні та зарубіжні системні педагогічні технології. Модульно-локальні педагогічні технології.

Класифікація педагогічних технологій на основі модернізації та модифікації традиційної системи навчання. Педагогічні технології на основі гуманізації та демократизації педагогічних стосунків. Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів. Педагогічні технології на основі ефективності організації та управління процесом навчання. Педагогічні технології на основі методичного удосконалення та дидактичного реконструювання навчального матеріалу. Природовідповідні технології. Розвивальні технології

Структурні компоненти та показники технологічної готовності вчителя початкової школи. Ціннісно-мотиваційний. Когнітивний. Операційно-діяльнісний. Оцінно-рефлексивний.

Структурні компоненти педагогічної технології. Концептуальна основа педагогічної технології . Змістова частина . Процесуальна частина . Технологічні схеми і технологічні карти.

Особливості організації процесу навчання на засадах педагогіки партнерства в умовах реалізації концепції нової української школи. Сутність педагогіки партнерства. Основні риси педагогіки партнерства. Головні аспекти педагогіки партнерства. Принципи педагогіки партнерства.

Засади реалізації у Державному стандарті початкової освіти компетентнісного підходу. Сутність компетентнісного підходу. Засади реалізації компетентнісного підходу в програмах освітніх галузей початкової освіти.

Технологія інтегрованого навчання та шляхи її реалізації у оновлених освітніх галузях початкової освіти. Мета та завдання інтеграції в освіті. Основні види інтеграції. Тематичний та діяльнісний підходи до інтегрованого навчання в початковій школі.

Сучасні навчальні технології формування у молодших школярів контрольньо-оцінювальної компетентності. Організація формувального оцінювання. Контрольно-оцінювальні компетентності молодших школярів.

Особливості впровадження технології розвивального навчання в окремій галузі початкової освіти. Концептуальні засади педагогічної технології Д.Ельконіна-В.Давидова. Особливості структури цілеспрямованої навчальної діяльності. Навчальні дії учнів у структурі навчальної діяльності.

Технології вільного навчання та виховання в окремій галузі початкової освіти. Концептуальні засади педагогічної технології «Будинок вільної дитини». Особливості змісту педагогічної технології . Особливості використання дидактичного матеріал . Метод самовиховання дитини в організованій обстановці.

Технологія інтерактивного навчання як засіб формування ключових компетентностей в учнів початкової школи. Сутнісні ознаки інтеракції. Методи

та прийоми інтерактивного навчання в початковій школі. Ключові компетентності учнів початкової школи.

Способи диференціювання навчальних завдань на різних етапах уроку в початковій школі. Концептуальні засади технології диференційованого навчання. Основні положення диференціації. Способи диференціювання навчальних завдань С. Логачевської на різних етапах уроку.

Особливості впровадження інформаційних технологій навчання та доцільність їх використання у початковій школі. Класифікація інформаційних технологій. Інформаційні комп'ютерні технології. Мультимедіа, мультимедійний урок. Програмні педагогічні засоби навчання.

Можливості використання проєктних технологій у різних галузях початкової освіти. Міжпредметний характер проєктної діяльності. Основні ідеї навчального проєктування. Типологія проєктів в початковій школі. Послідовність роботи над проєктом.

Засоби впровадження інтерактивних технологій в окремій галузі початкової освіти. Засоби мотивації пізнавальної активності учнів. Способи навчальної взаємодії вчителя і учнів на уроках. Організація навчального діалогу-полілогу, формування вміння запитувати, виконання учнями на уроці ролі вчителя, участь в оцінюванні уроку тощо.

Сучасні навчальні технології формування у молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності. Здоров'язберігаючі технології, що створюють безпечні умови для перебування в школі. Оздоровчі технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я учнів. Технології навчання здоров'ю, спрямовані на формування життєвих навичок. Технології виховання культури здоров'я, які сприяють збереженню та зміцненню здоров'я.

Особливості програми розвитку дітей «Росток» та технологічного супроводу її впровадження у початковій школі. Концептуальні положення програми розвитку дітей «Росток». Дидактичні принципи та психолого-педагогічні засади програми. Сутність діяльнісного методу навчання.

Особливості засвоєння змісту освітніх галузей початкової школи засобами ігрових технологій. Технологічні підходи до організації ігрової діяльності в умовах засвоєння змісту освітніх галузей. Класифікація дидактичних ігор для дітей молодшого шкільного віку. Технологія педагогічного керівництва ігровою діяльністю.

Особливості впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітніх галузях нової української школи. Умови здоров'язберігаючої організації навчально-виховного процесу. Психотерапевтичні заходи. Приклади оздоровчих заходів на уроках.

Технологічні особливості читання та письма для розвитку критичного мислення (ЧПКМ) молодших школярів. Сутність технології ЧПКМ. Мета технології ЧПКМ. Характерні ознаки технології ЧПКМ. Етапи навчання технології ЧПКМ. Методики роботи в технології ЧПКМ.

Технологічні особливості організації педагогічного процесу в системних зарубіжних технологіях навчання. Педагогічна технологія „Школа для життя через життя” Ж.-О.Декролі. Педагогічна технологія „Школа успіху і радості”

С.Френе. Організація педагогічного процесу вальдорфських шкіл. Технологія Марії Монтессорі, „Будинок вільної дитини”.

Технологічний інструментарій програми «Інтелект України». Концепція розвитку науково-педагогічного проєкту "Інтелект України". Програма розвитку науково-педагогічного проєкту "Інтелект України". Особливості навчання.

Порівняльний аналіз дидактичних принципів технології розвивального навчання та традиційної системи навчання. Цільові орієнтації технології розвивального навчання Л.Занкова. Засади дидактичної концепції Л.Занкова. Основні дидактичні принципи розвивального навчання.

Рекомендовані інформаційні джерела:

1. Беремо участь у демократії: плани уроків з ОДГ/ОПЛ для старших класів середньої школи / Р. Голлоб, П. Крапф, В. Вайдінгер. Пер. з англ. та адапт. Л. І. Паращенко, Ю. О. Молчанової; заг. ред. укр. версії: Н. Г. Протасова. Київ: Основа, 2016. Т. 4. 294 с.
2. Виховання ціннісного ставлення до людини у молодших школярів. Вип.11 (119). / упорядник О.П.Третяк. Садкіна В. І. Харків: Вид.груп «Основа», 2013. 93с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І. М. Дичківська. - 2-ге вид., доповн. Київ: Академвидав, 2012. 352 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
5. Інноваційні технології в початковій школі / Упоряд. О.Кондратюк. Київ: Шк. Світ, 2008. 112с.
6. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / І.І. Дівака. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 180 с.
7. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. /Авт.-уклад. О.Пометун, Л.Пироженко. Київ: АПН, 2002. 136 с.
8. Інтерактивні технології при вивченні української мови / Р. Орищин, Л. Залюбовська. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 80с.
9. Коваль Л. В., Ніконенко Т.В. Сучасні технології навчання освітньої галузі «Математика» в початковій школі. *Сучасні технології навчання в початковій школі: питання та відповіді* / За ред. д. п. н., проф. Л. В. Коваль, д. п. н., проф. А. М. Крамаренко. Бердянськ. Видавець Ткачук О. В. 2016. С. 27-47.
10. Людина і світ з методикою навчання: теорія і практика. [навчально-методичний посібник]. / Н.М.Борисенко. Херсон: Айлант, 2016. 186 с.
11. Маценко Н.М., Свір Н.В. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ».1 клас. Харків: Вид. група «Основа», 2018.
12. Метод проєктів у початковій школі / Упоряд. О. Кондратюк. Київ: Шк. Світ, 2007. 128 с.
13. Михайлова Э. А. Кейс и кейс-метод. Москва: Центр Марк. исслед. и менеджд., 1999. 206 с.

14. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
15. Онопрієнко О.В. Управління проєктною діяльністю молодших школярів. Навчання і виховання учнів 4 класу: Методичний посібник для вчителів / Упор. О.Я. Савченко. Київ: Видавництво «Початкова школа», 2005. С. 53- 64.
16. Освітні технології: Навч.-метод. посібн. / За ред. О.М.Пехоти. Київ: А.С.К. 2002. 255 с.
17. Педагогічні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі: навчально-методичний посібник /за наук. ред. Чабановської М.І. Тернопіль: Мальва-ОСО, 2015. 188 с.
18. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Київ: 2002. 135 с.
19. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2003. 192с.
20. Садкіна В. І. Цікава педагогічна ідея. Як зробити урок цікавим. Харків: Вид. група «Основа», 2008. 88 с.
21. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии. Г.К. Селевко. Москва: Народное образование, 1998. 256 с.
22. Терно С.О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти Запоріжжя: Просвіта, 2009. 268с.
23. Шляхтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 224с.
24. Эрдниев П.М. Эрдниев Б.П.Укрупнение дидактических единиц в обучении математике: [книга для учителя]. Москва: Просвещение, 1986. 255 с.
25. Як підготувати та провести ефективний тренінг: практичний порадник / С.В. Івашнюва. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 80 с.
26. Ярош Г.С., Седова Н.М.Сучасний урок у початковій школі. 33 уроки з використанням технології розвитку критичного мислення. Харків: Вид.група «Основа», 2005. 240с.

Додаткова література

1. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі. Монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2000.160с.
2. Ванжа С.М. Вивчаємо вірші за допомогою мнемотехніки. Старший вік. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 64с.
3. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи / упоряди. Стребна О. В., Соценко А, О. 8-е вид. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 174 с.
4. Комар О.А. Інтерактивні технології – технології співпраці. *Початкова школа*. 2004. №9. С.5-7.
5. Освітні технології: Навч.-метод. посіб./ О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. Київ: А.С.К, 2001. 256 с.

6. Падалка О.С. та інші. Педагогічні технології. Київ: Українська енциклопедія, 1995. С. 129.

7. Фадєєва Т.О. Інноваційні технології навчання математики у початкових класах: [навчально-методичний посібник для студентів психолого-педагогічного факультету педагогічного університету]. Кіровоград: Авангард, 2011. 95 с.

8. Химинець В.В., Кірик М.Ю. Інновації в початковій школі. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 312с.

9. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 224 с.

10. Чесноти класної спільноти. Сучасні форми виховної роботи. 1-клас./ авт. і упоряд. І.В. Оніщенко. Харків: Вид.група «Основа», 2019. 141 с.

Інтернет-ресурси

1. Відеоурок. Золоті правила учительської похвали. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=wGAGDWUT9cs>

2. Державний стандарт початкової освіти. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.htm>

3. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

4. Основи кейс-технологій в освітньому процесі школи. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1203-qqq-17-m2-08-02-2017-osnovi-keys-tehnology-v-osvtnomu-protses-shkoli>

5. Основи кейс-технологій в освітньому процесі школи. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1203-qqq-17-m2-08-02-2017-osnovi-keys-tehnology-v-osvtnomu-protses-shkoli>

6. Приклади існуючих технологій навчання. URL: <http://users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/ukr/pd/8examples.htm>

7. Проєкт "Сучасний урок української мови в початковій школі". URL: http://kalashnikova.ucoz.ua/publ/proekt_quot_suchasnij_urok_ukrajinskoji_movi_v_pochatkovij_shkoli_quot/1-1-0-5

8. Репкина Г.В. Оценка уровня сформированности учебной деятельности / Г.В. Репкина, Е.В. Заика. *Куратор. Все лучшее студентам.* URL: <http://quator.ru/all-materials/item/7172-repkina-gv-zaika-ev-otsenka-urovnya-sformirovannosti-uchebnoy-deyatelnosti>

9. Реферати: Сучасні освітні технології. URL: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=65086> –

10. Сайт «Освітянська мережа України». URL: www.edu.kiev.ua.

11. Сайт Дитячого фонду ООН (UNICEF) URL: <http://www.unicef.org>

12. Сокурєнко О. Ігрові педагогічні технології у початковій школі. URL: <http://www.moippo.mk.ua/attachments/article/62/soc1.pdf>

13. Формирование самоконтроля в процессе обучения математике по системе Д.Б.Элькониной – В.В.Давыдова. URL: <http://vyksa-school-8.narod.ru/kon.htm>

РОЗДІЛ 2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Комплексний кваліфікаційний іспит

На підставі програми державного іспиту складаються екзаменаційні тестові завдання закритого та відкритого типів та практичне завдання у системі Moodle. Відповіді студентів під час іспиту мають показати: глибину розуміння і викладу матеріалу, повноту висвітлення теоретичних основ проблеми, врахування та аналіз сучасних досліджень науковців та методистів; логіку побудови відповіді, зв'язок питання з іншими питаннями курсу та суміжними дисциплінами; зв'язок теоретичного матеріалу з практичною діяльністю навчального закладу; знання науково-методичної літератури, сучасних програм; ерудицію, обізнаність, культуру усного мовлення та рівень володіння державною мовою.

При оцінюванні відповідей випускників магістратури враховуються наступні складові (табл. 1).

Таблиця 1

Складові державного іспиту, що підлягають оцінюванню

Складові іспиту	Кількість балів
<p>1. Тестова перевірка знань у системі Moodle:</p> <p>Включає питання з педагогіки та психології вищої школи, теорії та методики вивчення педагогіки, технологій вивчення освітніх галузей у початковій школі</p>	60
<p>2. Практичне завдання</p> <p>Включає виконання комплексного кваліфікаційного завдання, пов'язаного із методикою навчання педагогіки у закладах вищої освіти та менеджменту початкової освіти, впровадження у освітній процес окремих технологій вивчення освітніх галузей у початковій школі.</p>	40

При оцінюванні відповідей на іспиті екзаменатори користуються такими вимогами та критеріями (табл. 2)

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей студентів на комплексному кваліфікаційному іспиті

Критерії оцінювання	Оцінка

	<i>Кількість набраних балів</i>	<i>з а нац. кало ю</i>	<i>з а ECTS</i>	<i>Рівень компетентності</i>
Студент магістратури, що показав всебічне, систематичне та глибоке знання навчально-програмного матеріалу; вміє вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять в їх значення для набуття професії; проявив творчі здібності в розумінні, викладанні та використанні навчально-програмного матеріалу	90-100		A	Високий
Студент магістратури показав повне знання програмного матеріалу; успішно виконав передбачені у програмі завдання та засвоїв літературу, яка рекомендована програмою; показав систематичний характер знань за спеціальністю, спроможний їх самостійного поповнювати та оновлювати в ході подальшої професійної самоосвіти	80-89		B	Достатній
Студент магістратури вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; вміє контролювати власну діяльність; добирати аргументи для підтвердження думок, але має несуттєві помилки	70- 79		C	
Студент магістратури значну частину теоретичного матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; припускає суттєві помилки під час відповіді; вміє виконувати завдання, передбачені програмою; знайомий з основною літературою, яка рекомендована програмою	65-69		D	Середній
Студент магістратури не дає конкретну вичерпну відповідь; відхиляється від питання на іспиті; не аргументує відповідь прикладами; не посилається на літературні джерела; відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями та їх практичній реалізації в управлінській практиці	60-64		E	
Студент магістратури володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; має прогалини в знаннях основного програмного матеріалу; припускався суттєвих помилок у відповідях на питання	35-59		FX	Низький
Студент магістратури не засвоїв матеріал у межах програм курсів дисциплін за фахом, не може відтворити навчальний матеріал	1-34		F	

Захист магістерської роботи
Оцінювання результатів магістерського дослідження відбувається з опорою на такі вимоги та критерії (табл. 3).

Таблиця 3

**Шкала оцінювання відповідей і якості виконання
магістерської роботи при її захисті**

	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Кількість балів</i>
1.	Загальне оформлення роботи	10
	2. Вступ	18
	2.1. Актуальність	1
	2.2. Об'єкт	1
	2.3. Предмет	1
	2.4. Гіпотеза	1
	2.5. Наукова новизна	1
	2.6. Практичне використання	1
	2.7. Апробація результатів роботи (до 4-х наукових заходів)	5
	2.8. Публікації (до 3-х)	7
	3. I розділ. Теоретичний	7
	3.1. Висвітлення теоретичних питань	4
	3.2. Використання та посилання на першоджерела	3
	4. Прозділ. Практичний	25
	4.1. Висвітлення власного доробку	15
	4.2. Опис організації дослідження та оформлення результатів експерименту	10
	5. Висновки	10
	6. Оформлення першоджерел	5
	7. Додаткові матеріали	5
8.	Доповідь та відповіді на запитання	15
	Всього:	100

РОЗДІЛ 3.
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО
ІСПИТУ
І БЛОК-МОДУЛЬ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Педагогіка вищої школи

- 1.1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.
- 1.2. Характеристика системи вищої освіти в Україні. Основні закладів вищої освіти в Україні.
- 1.3. Законодавчі та нормативні акти про вищу освіту в Україні. Основні положення Закону України «Про вищу освіту».
- 1.4. Напрями вдосконалення вищої освіти.
- 1.5. Сучасні тенденції та основні напрями розвитку вищої освіти.
- 1.6. Загальна характеристика ступеневої освіти в Україні.
- 1.7. Методологія педагогічного дослідження.
- 1.8. Етапи та методи педагогічного дослідження.
- 1.9. Науково-дослідна робота студентів та її роль у становленні майбутніх фахівців.
- 1.10. Основні вимоги до виконання кваліфікаційних робіт здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».
- 1.11. Особливості педагогічного процесу у вищій школі.
- 1.12. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи.
- 1.13. Закономірності й принципи дидактики вищої школи.
- 1.14. Методи навчання і викладання у вищій школі.
- 1.15. Кредитно-трансферна система організації навчального процесу у вищій школі.
- 1.16. Лекція як форма організації навчання у вищій школі.
- 1.17. Семінар та практичні заняття у вищій школі як взаємодія учасників освітнього процесу.
- 1.18. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти.
- 1.19. Сутність процесу виховання у вищій школі. Основні напрями виховання студентської молоді.
- 1.20. Роль куратора академічної групи в організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Психологія вищої школи

- 1.21. Предмет, завдання і функції психології вищої освіти.
- 1.22. Студентство як особливе соціально-психологічне явище. Суперечності та кризи студентського віку.
- 1.23. Адаптація студентів до навчання у вищому навчальному закладі.
- 1.24. Навчально-професійна діяльність в період студентства. Професіоналізація особистості студента як новоутворення віку.

1.25. Заклад вищої освіти як провідний чинник соціалізації особистості студента як фахівця.

1.26. Фахова компетентність як показник психологічної готовності студента до професійної діяльності

1.27. Показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності. Причини неуспішності студентів та шляхи їх усунення.

1.28. Роль самоосвіти та самовиховання у професійному зростанні студента.

1.29. Сучасні вимоги до особистості фахівця з вищою освітою і проблема виховання студентської молоді.

1.30. Психологічні особливості студентської групи. Розвиток студентської групи, стадії формування студентського колективу.

1.31. Психологічні особливості студентського самоврядування.

1.32. Характеристика педагогічного спілкування як форми педагогічної взаємодії. Культура професійно-педагогічного спілкування.

1.33. Психологія особистості викладача вищої школи. Психолого-педагогічна модель викладача закладу вищої освіти.

1.34. Педагогічний професіоналізм особистості викладача вищої школи.

1.35. Структура і функції професійної діяльності викладача вищої школи.

II БЛОК-МОДУЛЬ

«МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІКИ У ЗВО»

Методика викладання дидактики у ЗВО

2.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Дидактика». Предмет і завдання курсу.

2.2. Методи досліджень в дидактиці.

2.3. Аналіз навчально-методичного забезпечення курсу «Дидактика». Підручники та посібники.

2.4. Принципи розробки робочої навчальної програми дисципліни «Дидактика». Розподіл часу на аудиторну та самостійну роботу.

2.5. Специфіка проведення лекційних занять з курсу «Дидактика».

2.6. Особливості організації навчально-пізнавальної діяльності студентів на семінарських заняттях.

2.7. Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення дидактики.

2.8. Критерії, методи та форми оцінювання якості знань на семінарських заняттях.

2.9. Вибір прийомів та методів навчання з метою ефективного засвоєння навчального матеріалу.

2.10. Методична характеристика теми «Зміст освіти».

2.11. Методична характеристика теми «Процес навчання».

2.12. Методична характеристика теми «Закономірності, принципи і правила навчання».

2.13. Методика вивчення теми «Методи навчання»: вибір і поєднання методів навчання.

2.14. Особливості вивчення теми «Форми організації навчального процесу»: урок, сучасні вимоги до нього.

2.15. Особливості вивчення теми «Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів».

2.16. Специфіка роботи з обдарованими студентами у процесі вивчення дидактики.

2.17. Творчі завдання з дидактики як засіб мотивації студентів до вивчення дисциплін педагогічного циклу.

2.18. Принципи розробки презентаційних матеріалів у процесі викладання курсу «Дидактика».

2.19. Специфіка виконання реферативних, контрольних, курсових робіт, випускних робіт з дидактики.

2.20. Використання сучасних педагогічних технологій на лекційних та семінарських заняттях.

Методика викладання теорії виховання у ЗВО

2.21. Структура курсу «Теорія виховання» (аналіз робочої програми).

2.22. Взаємозв'язок дисциплін педагогічного циклу. Роль та місце курсу «Теорія виховання» в програмі МОН України «Педагогіка».

2.23. Сучасні тенденції розвитку теорії виховання.

2.24. Сутність процесу виховання у закладах загальної середньої освіти та закладах вищої освіти (порівняльна характеристика).

2.25. Форми організації навчання студентів з курсу «Теорія виховання».

2.26. Основні види діяльності з курсу «Теорія виховання» на 1) лекційних, 2) семінарських заняттях; вимоги до їх проведення.

2.27. Етапи підготовки викладача до: лекційних, семінарських занять, консультацій з курсу «Теорія виховання».

2.28. Особливості розробки конспектів лекцій; презентаційного матеріалу. Підготовка тестових завдань з курсу «Теорія виховання».

2.29. Види самостійної діяльності студентів у процесі вивчення курсу «Теорія виховання» у внз.

2.30. Використання педагогічних та інформаційних технологій у процесі оволодіння курсом «Теорія виховання». Самоосвіта майбутніх учителів початкової школи

2.31. Специфіка проведення пропедевтичних, навчальних практик, що мають виховні завдання.

2.32. Види та форми контрольних заходів у процесі викладання курсу «Теорія виховання». Критерії оцінювання якості знань на семінарських заняттях.

2.33. Особливості виконання реферативних, графічних, контрольних, курсових робіт, випускних робіт з «Теорії виховання» у вищих навчальних закладах.

2.34. Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя у процесі оволодіння курсом «Теорія виховання» (гуманістична спрямованість, професійні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка).

2.35. Завдання, форми та методи основних напрямів виховання в сучасних умовах підготовки майбутнього вчителя початкової школи.

2.36. Сутність процесу виховання у закладах освіти.

2.37. Концептуальні основи курсу «Теорія виховання».

2.38. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання «Теорії виховання».

2.39. Використання сучасних педагогічних технологій на лекційних, семінарських заняттях.

2.40. Українська виховна система в контексті світових культурних процесів.

III БЛОК-МОДУЛЬ

«Технології вивчення освітніх галузей в початковій школі»

1. Головні ознаки сучасних педагогічних технологій у контексті вивчення освітніх галузей початкової школи.

2. Основні класифікації педагогічних технологій та критерії їх відбору для навчання молодших школярів.

3. Класифікація педагогічних технологій на основі модернізації та модифікації традиційної системи навчання.

4. Співвідношення понять «технологія», «методика» і «техніка».

5. Структурні компоненти та показники технологічної готовності вчителя початкової школи.

6. Структурні компоненти педагогічної технології.

7. Засади реалізації у Державному стандарті початкової освіти компетентнісного підходу.

8. Онлайн платформи для організації дистанційного навчання в початковій школі.

9. Нові ролі вчителя в умовах впровадження педагогіки партнерства в новій українській школі.

10. Особливості організації вчителями дистанційного навчання в початковій школі.

11. Моделі змішаного навчання для початкової освіти.

12. Переваги та недоліки застосування технології дистанційного навчання в початковій школі.

13. Особливості проведення онлайн-уроку в початкових класах.

14. Організація процесу навчання на засадах педагогіки партнерства в умовах реалізації концепції нової української школи.

15. Технологія інтегрованого навчання та шляхи її реалізації у оновлених освітніх галузях початкової освіти
16. Сучасні навчальні технології формування у молодших школярів контрольної-оцінювальної компетентності.
17. Особливості впровадження технології розвивального навчання Д.Ельконіна-В.Давидова в окремій галузі початкової освіти.
18. Характеристика впровадження технології вільного навчання та виховання М.Монтессорі в окремій галузі початкової освіти.
19. Технологія інтерактивного навчання як засіб формування ключових компетентностей в учнів початкової школи.
20. Способи диференціювання навчальних завдань С.Логачевської на різних етапах уроку в початковій школі.
21. Особливості впровадження інформаційних технологій навчання та доцільність їх використання у початковій школі.
22. Можливості використання проектних технологій у різних галузях початкової освіти.
23. Засоби впровадження інтерактивних технологій в окремій галузі початкової освіти.
24. Сучасні навчальні технології формування у молодших школярів здоров'язберезувальної компетентності.
25. Особливості програми розвитку дітей «Росток» та технологічного супроводу її впровадження у початковій школі.
26. Особливості засвоєння змісту освітніх галузей початкової школи засобами ігрових технологій.
27. Особливості впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітніх галузях нової української школи.
28. Технологічні особливості читання та письма для розвитку критичного мислення (ЧПКМ) молодших школярів.
29. Технологічні особливості організації педагогічного процесу в системних зарубіжних технологіях навчання.
30. Технологічний інструментарій програми «Інтелект України».
31. Порівняльний аналіз дидактичних принципів технології розвивального навчання Л.Занкова та традиційної системи навчання.
32. Приклади тематичних тижнів у змісті інтегрованого курсу «Я досліджую світ» з метою реалізації технології інтерактивного навчання у початковій школі
33. Ефективні ігри для першокласників за допомогою технології «Шість цеглинок» з метою засвоєння змісту однієї освітньої галузі початкової школи засобами ігрових технологій
34. Тематика проектів, які можна провести з учнями в процесі навчання однієї освітньої галузі початкової школи з метою розкриття процедури організації проектної діяльності молодших школярів.
35. Способи диференціювання навчальних завдань на різних етапах уроку математики в початковій школі

36. Інтерактивні прийоми для формування предметних компетенцій в учнів першого класу нової української школи
37. Можливості впровадження інформаційних технологій навчання у початковій школі на прикладах програмних педагогічних засобів.
38. Методи навчання в новій українській школі за педагогікою партнерства та їх характеристика.
39. Форми організації навчання в новій українській школі за педагогікою партнерства та їх характеристика.
40. Засоби медіатехнологій в освітніх галузях початкової освіти.